

Nota de premsa

L'estudi més gran en salut mental del sud d'Europa

Ser home jove amb diagnòstic de trastorn mental s'associa amb un major risc de mortalitat prematura

- **Un estudi del Parc Sanitari Sant Joan de Déu i l'IRSJD revela una associació entre els trastorns mentals i la mortalitat prematura en la població catalana.**
- **Han analitzat dades de més de 500.000 persones amb problemes de salut mental ateses pel Servei Català de Salut, el que permetrà oferir informació valuosa per engegar polítiques públiques adreçades a disminuir la incidència.**
- **Els resultats s'expliquen degut a factors psicosocials i a un risc més elevat de malalties cardiovasculars en els homes.**
- **La identificació primerenca dels grups vulnerables i un abordatge integral personalitzat són clau per reduir el risc de mort prematura.**
- **Els resultats de l'estudi s'han publicat a la revista [Psychiatry Research](#).**

Existeixen força evidències que indiquen que les persones amb trastorns mentals tenen una **expectativa de vida** considerablement més curta, **d'uns 10 anys menys**, que la població general. A més, el risc de mort prematura ha augmentat en els últims anys en aquest col·lectiu. Malgrat això, fins avui dia mai s'havia analitzat si la situació també es reproduïa al nostre territori i si els factors associats a un major risc eren els mateixos.

Un equip del Parc Sanitari Sant Joan de Déu · Institut de Recerca Sant Joan de Déu (IRSJD), format pels **Drs. Josep Maria Haro i Beatriz Olaya** i la **bioestadística Maria Victoria Moneta**, han analitzat les dades dels registres de salut dels pacients hospitalitzats i atesos en centres ambulatoris en la regió de Catalunya per determinar si hi havia una associació entre els trastorns mentals i el risc de mort prematura, i quins factors podien jugar un paper determinant.

“Pensem que a través dels nostres resultats **podem oferir una informació valuosa al nostre servei de salut, per engegar polítiques de salut pública molt més dirigides a aquest col·lectiu i disminuir la incidència** de mort prematura”, comenta el Dr. Josep Maria Haro, Director de Docència, Recerca i Innovació del Parc Sanitari Sant Joan de Déu i coordinador del grup de recerca “Epidemiologia dels trastorns mentals i de l'envelliment” de l'IRSJD.

L'equip de treball ha analitzat les **dades de més de 500.000 persones més grans de 18 anys** ateses pel Servei Català de Salut **entre l'1 de gener del 2005 i el 31 de desembre del 2016**, diagnosticades amb almenys un dels següents trastorns de salut mental: esquizofrènia, trastorn de l'estat d'ànim, trastorn delirant, psicosi, ansietat, estrès, reacció d'adaptació o depressió.

El gènere i l'edat, dos factors clau

Els resultats indiquen que el risc de mortalitat està associat al gènere i l'edat de cada persona. **En el cas dels homes el risc de mort prematura era superior al de les dones, i era major en les franges més joves.**

“Creiem que aquesta diferència entre gènere **s'explica, principalment, per factors psicosocials**. En el cas dels homes hi ha una tendència a consultar menys els especialistes mèdics i compartir els seus problemes de salut mental, a causa dels estereotips de gènere i les barreres culturals. A més, els **homes presenten un major risc de malalties cardiovasculars, associat tant en les persones amb trastorns mentals greus com amb la mortalitat**. Aquests dos fets, entre altres, podrien explicar la diferència entre homes i dones”, comenta la Dra. Beatriz Olaya, investigadora del grup “Epidemiologia dels trastorns mentals i de l'envelliment” de l'IRSJD.

L'equip investigador **també** va observar que la mortalitat prematura **variava segons l'edat**: les persones més joves (entre 18 i 31 anys) amb trastorns mentals tenien un major risc, que podria explicar-se per una major exposició de factors com el consum de substàncies, comportaments impulsius i pensaments suïcides.

Una anàlisi elaborada a partir dels registres de salut de pacients catalans

Aquest és el primer estudi fet sobre dades catalanes en el que s'analitza la mortalitat prematura associada a diferents trastorns mentals; aportant així més evidències científiques que reforcen aquesta associació i proporcionant informació valuosa per als sistemes públics de salut.

“A la nostra anàlisi, no sols hem inclòs els trastorns mentals greus, com l'esquizofrènia, sinó que també hem analitzat l'impacte de la mort prematura en aquells pacients amb trastorns mentals considerats menys greus, com ara l'ansietat. D'aquesta manera **hem pogut fer una radiografia molt més completa del risc real**”, comenta la Dra. Beatriz Olaya, primera autora de l'article.

L'estudi revela, per exemple, que en el cas del grup de pacients amb trastorns afectius, com l'ansietat o l'estrès, presentaven una taxa de mortalitat més alta que el grup amb depressió major. O la importància de tenir en compte la comorbiditat d'altres trastorns o patologies en les persones diagnosticades amb trastorns de salut mental, per poder fer un abordatge molt més integral.

La identificació primerenca d'aquests grups més vulnerables i una intervenció adequada i personalitzada són claus per ajudar a reduir el risc de mort prematura. Per aquest motiu, és important poder oferir una **cura integral de la salut mental** per prevenir les malalties greus, **millorar la qualitat de vida de les persones diagnosticades i disminuir el risc de mort.**

L'estudi liderat per investigadors del Parc Sanitari Sant Joan de Déu i l'Institut de Recerca Sant Joan de Déu és el més complet que s'ha fet al sud d'Europa, i no sols ha analitzat les dades de persones amb diagnòstic de trastorn mental greu, sinó que també ha inclòs dades de persones amb trastorns mentals considerats menys greus, com els trastorns afectius o l'ansietat. Els resultats s'han publicat a la revista científica [Psychiatry Research](#).

Article de referència:

Olaya B, Moneta MV, Plana O, Haro JM. [Association between mental disorders and mortality: A register-based cohort study from the region of Catalonia](#). Psychiatry Res. 2023;320:115037-115037. IF:11,225. (Q1).

Nota de premsa en pdf: https://www.pssjd.org/wp-content/uploads/2023/08/ndp_parcsanitarisjd-irsjd_trastorn-mental-mort-prematura-20230809-cat.pdf

Institut de Recerca Sant Joan de Déu

L'Institut de Recerca Sant Joan de Déu (IRSJD) és un centre de recerca i innovació en biomedicina creat al 2015 a través d'un conveni de col·laboració entre l'Hospital Sant Joan de Déu Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat Politècnica de Catalunya, el Parc Sanitari Sant Joan de Déu i la Fundació de Recerca Sant Joan de Déu. L'activitat científica s'emmarca dins de la salut pediàtrica, materna i els problemes de salut que afecten el desenvolupament humà, com la salut mental. Des de l'any 2020 és centre CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Més informació a www.irsjd.org

Segueix-nos a: @IRSJD_info

Parc Sanitari Sant Joan de Déu

El Parc Sanitari Sant Joan de Déu és una xarxa de serveis assistencials, docents i d'investigació integrats en tres àmbits d'atenció amb identitat pròpia: l'Hospital de Sant Boi, l'Atenció Intermèdia i la Xarxa de Salut Mental, que posa en pràctica un model d'atenció integral, de proximitat i de qualitat que genera confiança, tant en l'aspecte sanitari com social, potenciant, a més, un model proactiu de serveis de base comunitària. A l'Hospital de Sant Boi es potencien fórmules d'atenció innovadores, a fi d'evitar estades hospitalàries convencionals i impulsar l'atenció ambulatoria. L'Atenció Intermèdia està orientada a atendre les persones majors i a aquelles tributàries de cures pal·liatives amb l'objectiu de garantir, mitjançant un model i una cartera de serveis pròpia, la seva màxima autonomia o la millor qualitat de vida en situació de final de vida. En l'àmbit de la Salut Mental s'ha desenvolupat un ampli conjunt de dispositius especialitzats en salut mental i rehabilitació d'adults en el territori. La nostra vocació és ser un centre de referència per al diagnòstic i tractament de les persones amb problemes de salut mental a Catalunya.

Més informació a www.pssjd.org

Segueix-nos a: Parc Sanitari Sant Joan de Déu @ParcSanitariSJD @ParcSanitariSJD